

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum
18 januari 2024

Kenmerk
DGA-DAD / 44428561

nota

Onderzoek WeCR 'uitwerking bedrijfstypen voor
duurzame landbouw'

Kopie aan

Bijlage(n)
2

Parafenroute

[Redacted]

Aanleiding

Met voorliggende Kamerbrief wordt het onderzoek van WeCR over de 'uitwerking bedrijfstypen voor duurzame landbouw' naar de Tweede Kamer gestuurd. Tevens biedt u de Tweede Kamer een technische briefing aan over het onderzoek en de resultaten.

Geadviseerd besluit

U kunt akkoord gaan met de Kamerbrief en het versturen hiervan naar de Tweede Kamer.

Kernpunten

- Het onderzoek is uitgevoerd op initiatief van het ministerie van LNV, LTO, NAJK, Natuur en Milieu en IPO. Doel van het onderzoek was om de milieu- en bedrijfseconomische effecten in beeld te brengen voor verschillende melkvee- en akkerbouwbedrijfstypen die maatregelen nemen om de emissies terug te dringen en natuurkwaliteit te verbeteren volgens verschillende transitiepaden.
- Het onderzoek is in eerste instantie opgezet voor de melkveehouderij en akkerbouw. Inmiddels loopt het onderzoek ook voor de varkens-, pluimvee-, vleeskalver-, vleesvee- en melkgeitenhouderij en andere akkerbouwsectoren (o.a. bollen-, vollegrondsgroente- en fruitteelt).
- Met dit onderzoek wordt invulling gegeven aan de motie Bromet en Thijssen waarin werd verzocht om voor verschillende types agrarische bedrijven mogelijke verdienmodellen door te rekenen. Het rapport geeft tevens invulling aan de motie van het lid Van Campen cs. en het lid Boswijk om inzicht te geven in de economische effecten van de derogatiebeschikking 2022-2025.
- Het onderzoeksrapport laat zien dat een combinatie van technische maatregelen, management maatregelen, extensivering, en krimp in samenhang tot sterke reducties van emissies leiden. Het onderzoek laat zien wat de economische effecten zijn van deze maatregelen bij verschillende typen bedrijven en verschillende transitiepaden in de

melkveehouderij en akkerbouw. Afsluitend geeft het weer welke mogelijkheden er zijn om deze economische effecten op te vangen.

- Er zijn verschillende kanttekeningen bij het rapport te plaatsen, zoals de onderzoekers zelf ook aangeven. In het onderzoek is niet of beperkt rekening gehouden met onzekerheden in markten, beleid en structuurontwikkeling. Daarom kan het rapport niet gezien worden als een advies aan het kabinet voor het wel of niet inzetten van maatregelen.
- De resultaten geven een tendens weer en kunnen gezien worden als handvatten en bouwstenen om toekomstige instrumenten te kunnen ontwikkelen voor blijvende agrarisch ondernemers voor de ondersteuning in de transitie van de landbouw en het realiseren van de verschillende doelen. De besluitvorming hierover ligt bij een volgend kabinet.